

خواهد شد. با توجه به توضیحات بالا، می‌توان نتیجه گرفت اقتصاد کشور برای برون رفت از ناهنجاری ایجاد شده راهی جز متناسب نمودن ارزش سهام با ظرفیت‌های تولیدی و پتانسیل‌های موجود در تولید آتی، ندارد. این امر از طریق افزایش ظرفیت بخش واقعی اقتصاد یا کاهش قیمت سهام، متناسب با ظرفیت‌های موجود، قابل حصول خواهد بود.

عدم موفقیت دولت در عدم درست شرایط ریشه داشت شاید بتوان ریشه‌های عدم موفقیت دولت در اجرای سیاست‌هایش را در عدم درک درست از شرایط و ناتوانی در شناسایی تمام عوامل بحران‌زا جست‌وجو کرد. دولت در ۱۳۹۹ در اجرای سیاست‌ها عجولانه رفتار کرد. دعوت به سرمایه‌گذاری از طریق بازار سهام در شرایطی که حباب قیمتی در حال افزایش

بود، دولت را در جایگاه متهم اصلی بحران قرار داد. بحث دیگر مشروعیت دولت بود، دولت دوازدهم پیش از این با شکست برجام و عدم توانایی در تحقق وعده‌های خود اعتبارش را در میان مردم از دست داده بود و مردم در توانایی این دولت در حل مشکلات تردید داشتند. به این خاطر دولت نتوانست در تحقق اهداف خود همکاری طیف‌های مختلف جامعه را به دست آورد.

سال	تولید ناخالص داخلی (به قیمت جاری)	ارزش جاری بازار سهام	نسبت (درصد)
۹۵	۱۲۷۲۳	۳۲۲۰٫۴	۲۵٫۳
۹۶	۱۴۸۰۷	۳۸۲۴٫۲	۲۵٫۸
۹۷	۱۸۶۱۹	۶۸۲۸٫۸	۳۶٫۷
۹۸	۲۳۸۵۳	۱۸۷۳۱٫۷	۷۸٫۵
۹۹	*۳۳۳۹۴٫۲	۷۳۴۱۲٫۴	۲۱۹٫۸

منبع: آمارها و داده‌های بانک مرکزی و سازمان بورس اوراق بهادار
*تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری تا پایان تیرماه سال ۹۹ با فرض ثابت بودن تولید نسبت به سال قبل و با احتساب تورم ۴۰ درصد، محاسبه شده است.

سال	مجموع تأمین مالی دولت، شرکت‌های خصوصی و دولتی، حقوق صاحبان سهام	ارزش سهام و حق تقدم معامله شده در بورس	نسبت (درصد)
۹۸	۸۱۳	۵۳۹٫۱	۶۶
۹۷	۱۱۵۴	۱۴۰۷٫۴	۹۸
۹۶	۱۴۰۷٫۴	۴۶۷۳٫۷	۳۱٫۵
۹۵	۱۵۰	۱۶۳۳٫۴	۹۲٫۱
۹۴	۴۹٫۸	۳۴٫۸	۱۵٫۹

منبع: داده‌های بانک مرکزی و گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس ۱۳۹۹